

Holland Festival '75

**Concert ter herdenking
van het driehonderdjarig
bestaan van de Synagoge**

שיר בית הכנסת

מקץ אמשטרדם
זמר לחתן תורה • ולחתן בראשית
בשנת הציט לפ"ק :

לשכח האל

לא אל אלים בני אלים במקהלים שאו זמרה *
בסור ערה תגנו תורה לישקדשו ולהתורה :

לק"ק

לעמו ישראל

לכלכם כלבכם *	ביום מוכה שמחה רבה *
יצו האל את ברכתו ?	ישמח אל עם מרעיתו *
ויברכם וירבכם *	באור פניו יוליד בניו *
ושב אהבם אל אדמתו :	להתהלל בתהלתו :

לחתן בראשית

לחתן תורה

יאיר ביום בגבורתו *	ישלם שלם בשלום רב *
מתחיל תורת אלהינו *	משלים תורת אלהינו *
בחול ימים כחול בנים *	יהל יגל מאור שמשו *
ירבה יראה לעינינו :	יזרח יצלה לעינינו :

ואחר כך אומרים לאל אלים

12/6 Amsterdam
Portugees Israelietische Synagoge
21.30 uur
Jonas Daniël Meyerplein,
ingang Mr. Visserplein 3

Concert ter herdenking van het driehonderdjarig bestaan van de Synagoge

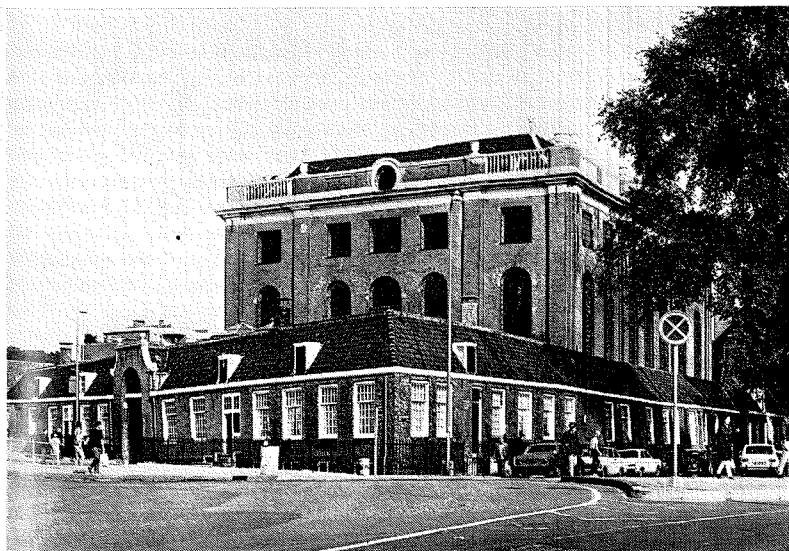
Solisten,
Max van Egmond
René Jacobs
Kevin Smith
David Shapiro
Ensemble Salomono Rossi
o.l.v. Ton Koopman

programma

Verzoeken geen applaus

A. Cassares	Hishi-Hizhki
Anonym	Kol HaNeshamah
Salomono Rossi	Sonate nr. 5 Sopra un aria francese in d
C. J. Lidarti	Befi Yesarim
Salomono Rossi	Sonate nr. 8 Sopra l'aria: e tanto Hormai in a
C. J. Lidarti	Kol HaNeshamah
A. Cassares	Le-El Elim
L. Saladin	Canticum Hebraicum

De Portugees Israëlietische Synagoge te Amsterdam, gebouwd in 1675

Werken uit het repertoire van de Portugees Israëlietische Gemeente te Amsterdam in de 18e eeuw

De afstammelingen van de Maranen van het Iberisch schiereiland, die zich in Amsterdam vestigden vanaf het eind van de 16e eeuw, werden gedurende de 17e en 18e eeuw een van de meest florerende Joodse gemeenten in Europa. Het culturele leven aldaar onderscheidde zich door een verscheidenheid van belangstelling, die leden van die gemeente tentoonspreidden. De geleerden, schrijvers, dichters, die ook rabbinale en kabalistische autoriteiten waren, schreven werken over de Joodse ethiek, over de hebreeuwse taal en de historie, zowel als schone poëzie. Ondanks het feit dat verscheidene generaties zich geheel assimileerden met de beschaving van hun oorspronkelijke land, waren deze Maranen practiserende Joden die de oude wijze van culturele en artistieke expressie bewaarden. Tegelijkertijd ontwikkelde zich binnen het kader van het sociale en religieuze leven van deze gemeente een intensieve muzikale activiteit. Er is nauwelijks een tweede plaats aan te wijzen waar de historicus zo vele gunstige omstandigheden voor de studie van het muzikale leven in een Joodse gemeente aantreft: documenten in archieven en literaire getuigenissen van uitzonderlijke rijkdom werpen licht op het belangrijke repertoire van deze gemeente, waarvan de muzikale erfenis tot op de huidige dag bewaard gebleven is in de orale traditie, wat ons in staat stelt de oude geschreven bronnen te interpreteren. Onder de muzikale manifestaties van deze gemeente dienen we in de eerste plaats de viering van 'Sabbat Nahamu, Simhat Torah en Sabbat Berashit' te noemen. Sedert de 'Grote Synagoge' feestelijk geopend werd op 'Sabbat Nahamu' in het jaar 1675 met de klanken van koor en orkest, is deze dag geworden tot het belangrijkste plaatselijke feest en wordt tot op de huidige dag herdacht. Dit feest en andere plechtigheden hebben verscheidene composities het leven doen zien voor de Heilige Dagen van Simhat Torah (Vreugde de Wet) en Sabbat Berashit (eerste zaterdag na Vreugde der Wet).

Twee duo's 'Hamesiah Illamim' van Caceres en van Lidarti, zowel als twee cantates voor solostem 'Bo' i be' shalom' en 'Kol Hannesamah' van Lidarti, waren geschreven voor deze gelegenheden. Het driedelige koorwerk 'Nora Elohim' (Psalm 68, 36) voor het Joodse Pinksteren en het vierdelige koor 'Be'fi Yesharim' van het morgengebed voor de Sabbat en Heilige Dagen, waren eveneens geschreven door Lidarti. Het is interessant te weten, dat de werken van Joodse componisten als Caceres en Rathom blijkbaar de 18e eeuw niet overleefden doch dat die van de christelijke componist Lidarti geheel geaccepteerd werden door deze gemeente en tot in onze dagen tot ons gekomen zijn via orale traditie.

The descendants of marranos from the Iberian Peninsula, who settled in Amsterdam from the end of the 16th century onwards, became, during the 17th and 18th centuries, one of the most flourishing Jewish communities in Europe. The cultural life there distinguished itself by the variety of interests shown by the members of the community. Its scholars, writers and poets, who were also rabbinical and cabbalist authorities, produced works on Jewish ethics, on the Hebrew language and on history as well as fine poetry. In spite of the passing of several generations totally assimilated to the civilisation of their original country, these marranos had become practising Jews preserving their ancient ways of cultural and artistic expression. At the same time an intensive musical activity developed within the framework of the social and religious life of this community.

In hardly any other place does the historian encounter so many favourable conditions for the study of the musical life in a Jewish community: Documents in archives and literary evidences of an exceptional richness throw light on the important repertoire of this community, the musical heritage of which has been preserved alive to our very day in the oral tradition which permits us to confirm and to interpret the ancient written sources.

Among the musical manifestations of this community we have to mention first and foremost the celebrations of 'Sabbat Nahamu, Simhat Torah and Sabbat Berashit.'

Since the 'Grand Synagogue' had been festively opened on 'Sabbat Nahamu' in the year 1675 to the sounds of an orchestra and chorus, this day had become the principal local festival and it is commemorated to this very day. This festival and other festivities have brought about numerous musical occasional compositions for the Holy Days of Simhat Torah and Sabbat Bereshit. The two duos Hamesiah Illamim of Caceres and of Lidarti, as well as the two cantatas of one solo voice, Bo'i be 'shalom and Kol Hannesamah of Lidarti, were written for such occasions. The three part chorus, Nora Elohim (Psalm 68,36), for Pentecost, and the four part chorus 'Be 'fi Yesharim' from the morning prayer for Sabbat and Holy Days, were also written by Lidarti. It is interesting to note that while the works of Jewish composers like Caceres and Rathom have apparently not survived beyond the XVIII century, those of the Christian composer Lidarti have been fully accepted by this community and have been handed down to our own days by oral tradition.

Hishki Hizki

(Heb zin, wees sterk)

Tekst	Isaac Aboab da Fonseca (1605–1693)
Muziek	Abraham Casseres Geschreven voor de inwijding van de Portugees Israelietische Synagoge te Amsterdam (1675)

*For the Dedication of the Portuguese
Synagogue of Amsterdam (1675)*

De tekst van dit koorwerk, een religieus gedicht (piyyut) was geschreven voor de inwijding van de grote Portugese Israelietische Synagoge te Amsterdam in 1675. De verjaardag van de inwijding (de Sabath Nahamu) werd het belangrijkste plaatselijke feest, tot op vandaag gevierd. De muziek van Caceres (Casseres) dateert uit de eerste helft van de 18e eeuw. Het werk is ontleend aan manuscript 49 B 22 uit de bibliotheek Ets-Haim (Boom van het leven) te Amsterdam. De continuo-partij is gerealiseerd door Israel Adler.

The text of this choral piece, a religious poem (piyyut), was written for the dedication of the great Portugese synagogue of Amsterdam in 1675. The anniversary of the dedication day (the Sabbat nahamu) became the principal local festival and it is commemorated to this very day. The music composed by Caceres (Casseres) dates from the first half of the 18th century.

The work is preserved in the Ms 49 B 22 of the Ets-Haim Library of Amsterdam. Edited (with the realization of the Continuo) by Israel Adler.

חֲשֵׁקֵי חֲזָקִי

א

חֲשֵׁקֵי חֲזָקִי מְדִי יוֹם בְּיוֹם
מִהַר הָאָרֶץ מִלְכֵי הַשָּׁמַיִם
רִמְשֵׁי שָׁמַיִם עוֹד לֹא יִכְבֶּה
יֵאִיר לִי אֹרֶךְ שִׁמְשֹׁךְ מִלְכֵי

ב

כְּמָה כְּמָה לְבִי אָבִי
יִשְׁכֹּן כְּבוֹד בְּתוֹךְ עִירוֹ
שִׁבְרֵי שִׁבְרֵי חוֹשֶׁה הַחֲכוֹשׁ
יֵעִיר זִמְרֵי שִׁירֵי צוּרֵי

ג

שׁוֹבֵי שׁוֹבֵי הַשּׁוּלְמִית
אֵל תּוֹךְ קִנְךָ גְּדוּרֵי גְּדוּרֵי
עֲלֶכֶם עֲלֶצִי רַעִיָה יִפֶּה
כִּי בֹא יִשְׁעֶךָ לֹא תִגְדְּרֵי

ד

עוֹרֵי עוֹרֵי נִבַּל עֹשׂוֹר
בְּקוֹל זְמֵרָה שִׁירֵים שִׁירֵי
יִרְחֹךְ וְרִחֹךְ לֹא יִבֹּא עוֹד
כִּי בֹא אֹרֶךְ קוֹמֵי אֹרֵי

Heb zin en wees sterk van dag tot dag.

Mijn Koning verlicht spoedig mijn duisternis.

Maan *), mijn zon zal niet ondergaan.

Laat mij toeschijnen het licht van Uw zon, mijn Koning.

Mijn hart hunkert zeer mijn Vader,

Laat Zijn heerlijkheid in Zijn stad wonen.

Breek), ** bespoedig mijn verwachting.

Laat mijn Rots een machtig lied doen aanheffen.

Keer terug, keer terug, Shulamietische

en verblijf in je nest,

juich uitbundig, mooie vriendin,

want gekomen is je hulp, vrees niet.

Ontwaak, ontwaak, draag op de tiensnarige psalter

liederen voor met juichend geluid.

Je duisternis zal er niet meer zijn.

Hoewel Uw licht is ondergegaan,

op! word zelf licht.

**) Nacht

*) (de duisternis?)

כל הנשמה

כל הנשמה תהלל יה הללויה, (תהלים, קנ. 6). הללויה, גדלו יה, ברכו יה, שכתו יה, זמרו יה... הללויה

Anonym

Kol HaNeshamah

Loof God met je hele ziel –
Praise the Lord with your whole soul
(Uitgave Israel Adler)

Adagio van een anonyme cantate
voor solostem (18e eeuw) van
begeleiding voorzien door Israel Adler.

*Adagio from an anonymus Cantata for
solo voice (an 18th century work)
(Edited, with accompaniment by
Israel Adler)*

Dit adagio komt uit het manuscript 49 B 22 van de bibliotheek 'Ets-Haim' te Amsterdam. Het werk behoort tot het repertoire van de gemeente, uitgevoerd op Sabbat Nahamu, Troostsabbat (herdenking van de inwijding en tegelijkertijd de eerste zaterdag na de herdenking van de verwoesting van de tempel) Simhat Torah (Vreugde der Wet) en Sabbat Bereshit. (Eerste Zaterdag na Vreugde der Wet).

This adagio is preserved in the manuscript 49 B 22 of the Ets-Haim Library of Amsterdam. This piece was part of the repertory of the community, used on Sabbat nahamu on Simhat Torah, and on Sabbat Bereshit.

Salomono Rossi

Sonate nr. 5 Sopra un aria francese in d

Salomono Rossi was een Joods componist, die hoofdzakelijk in Mantua leefde en werkte (±1587–1628)

*Salomono Rossi was a Jewish
composer, working mainly in Mantua
(±1587–1628)*

C. G. Lidarti

Befi Yesarim

(ochtendgebed, morning prayer)
Uit het manuscript 49 A 14 van de
Ets-Haim bibliotheek in Amsterdam
(Ed. Israel Adler)

בְּפִי יִשְׂרָאֵל תְּתַדַּבֵּר
וּבְשִׁפְתַי צְדִיקִים תְּתַבְרַךְ
וּבְלִשׁוֹן תְּסִידִים תְּתַקְדֵּשׁ
וּבְקֶרֶב קְדוֹשִׁים תְּתַהַלֵּל

Door de mond der rechtvaardigen
zult Gij verheven, door de lippen
der braven geloofd, door de tong
der vromen geheilgd en te midden
der heiligen geprezen worden.

Salomono Rossi

Sonata nr 8

Sopra l'aria : e tanto hormai in a

C. J. Lidarti

Kol HaNeshhamah

Loof God met heel je ziel

Praise the Lord with your whole soul

A. Cassares

Le-El Elim

Cantate voor twee solostemmen met
basso continuo

Tekst
Muziek

Moses Hayyim Luzzatto (1707–1746)

Abraham Cassares (18e eeuw)

Uitgegeven naar manuscript 49 B 22

uit de bibliotheek 'Ets Haim'

(Amsterdam) met realisering van de
baspartij door Israel Adler

Text
Music

*Cantate for two solo voices with BC.
Moses Hayyim Luzzatto (1707–1746).*

Abraham Casseres (18th century)

*Edited, from ms. 49 B 22 in the
library 'Ets Haim' (Amsterdam), with
realisation of the Bass, by*

Israel Adler

De cantate 'Le-El Elim' van Caceres (Casseres) was geschreven voor het feest van de Simhat Torah (letterlijk: vreugde van de Torah) in het jaar 1738. De tekst werd verzorgd door de beroemde dichter, schrijver en kabbalist van Padua, Moses Hayyim Luzzatto. De cantate is geschreven voor twee solo-stemmen met basso continuo, in de Italiaanse stijl van die tijd.

Het werk bestaat uit een suite van liederen voor solostem en duo's; er zijn geen recitatieven, instrumentale voor- of tussenspelen. De twee vocale partijen, genoemd 'soprano 1 en 2', werden in 1738 gezongen door de hazzanim Aron Cohen de Lara en Sem(uel) Rod(drigue)s Mendes, die met falsetstem zongen (zij waren zeker geen castraten). De eerste uitvoeringen van dit werk liet een diepe indruk achter en vele imitaties van deze cantate kunnen bespeurd worden in de 18e-eeuwse bronnen van deze gemeente.

The present Cantata, 'Le-El Elim' by Caceres, was written for Simhat Torah of the year 1738. The text was provided by the famous poet, writer and kabbalist of Padua, Moses Hayyim Luzzatto. The cantata is written for two solo voices with basso continuo, in the Italian style of the period. The work appears in the form of a suite of airs for solo voice and duos; there are no recitatives, instrumental preludes or interludes. The two vocal parts, called 'Soprano' 1° and 2°, were sung, in 1738 by the hazzanim Aron Cohen de Lara and Sem(ue)l Rod(drigue)s Mendes who sang in falsetto (they were certainly not castratti). The first performance of this work left a profound impression and many imitations of this cantata can be traced in the 18th century sources of the community.

Aan de almachtige God

To the almighty God

1. God lofprijzend

Tot de machtige God, o zonen van God
in koor verhef uw lied
in algemeen beraad zendt uw dank
tot Zijn heilige naam en de Wet.

2. Aan Zijn volk Israel

Op deze voorspoedige dag van vreugde
verblijdt God Zijn kudde.
Hij leidt zijn kinderen in het licht Zijns aanschijns
om geloofd te worden in Zijn lofprijzing.

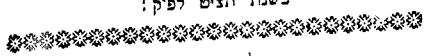
3. *Aan hem 'Die de Torah beëindigt'*
 Hij die de Torah van onze God besluit
 zal alles in vrede beëindigen,
 zal stralen, schijnen in het licht van Zijn zon.
 zal schijnen en opbloeien voor onze ogen.

4. *Aan de congregatie*
 Aan jullie allen tot verheugenis van jullie hart
 zal God zijn zegen schenken
 zal je vruchtbaar doen zijn, vermenigvuldigen
 en je doen terugkeren tot Zijn land.

5. *Aan hem 'Die de Torah begint'*
 Hij die begint met de Torah van onze God
 zal in al zijn pracht vandaag schijnen,
 dagen veelvuldig als zand, zonen veelvuldig als zand,
 zal hij voor onze ogen zien.

שיר בית הכנסת

מקיק אמשטרדם
 זמר לחתן תורה • ולחתן בראשית
 בשנת תצ"ט לפ"ק :

לשבת האל

לא אל אלים בני אלים במקהלים שאו זמרה •
 בסוד ערה תגנו תורה לשם קדשו ולהורה :

לקיק

לעמו ישראל

ביום טובה שמחה רבה •	לכלכם כלבכם •
ישמח אל עם מרעיתו •	יצו האל את ברכתו •
באור פניו יוליך בניו •	ויפרכם וירבכם •
להתהלל בתהלתו •	ושב אתכם אל ארמתו •

לחתן בראשית

לחתן תורה

ישלם שלם בשלום רב •	יאיר ביום גבורתו •
משלים תורת אלהינו •	מתחיל תורת אלהינו •
יהל וגל מאור שמשו •	בחול ימים כחול בנים •
יזרח יצלח לעינינו •	ירבה יראה לעינינו •

ואחר כך אומרים לאל אלים

1. In praise of God
 To mighty God, oh sons of God
 in chorus raise your song
 In common counsel give your thanks
 to His Holyness and Law

2. To His people Israel
 On this auspicious day of gladness
 God gladdens His people's flock,
 He leads them in His face's light
 To be praised in His praise.

3. To the 'Torah Bridegroom'
*In peace He will complete it wholly,
Complete our God's Torah,
Will radiate, shine in His sun's light,
Will shine, flourish before our eyes.*

4. To the Congregation
*On all of you, to your heart's content,
God will bestow His blessing,
Will make you fruitful, multiply,
Return you to His land.*

5. To the 'Genesis Bridegroom'
*In all His splendour shines today
He who begins our God's Torah,
Days many as sand, sons as many as sand
He will see before our eyes.*

Ludovico Saladin

Canticum Hebraicum

(Ed. Israel Adler)

Voor een besnijdenisceremonie

Prélude – Duo et Ritournelle

Air de Basse, Duo et Ritournelle –

Chœur – Bourrée – Rigaudon –

Prélude – Chœur – Gavotte

'Divertissement' voor een besnijdenisceremonie in de Comtat Venaissin in Zuid-Frankrijk (circa 1680–1700).

'Divertissement' for a circumcision ceremony in the Comtat Venaissin in Southern France (circa 1680–1700).

Het manuscript van de partituur van deze compositie is bewaard in de muziekafdeling van de Bibliothèque Nationale van Parijs onder nummer Vm 1 1307. De historische context kan gemakkelijk bestudeerd worden daar het grootste deel van het 'libretto' van de 'Canticum Hebraicum' gevonden kan worden in een verzameling huisgebeden voor de Joden van de Comtat Venaissin, gedrukt in Avignon in 1764/65

Omtrent 1680–1700, een notabele van een van de vier Joodse gemeenten van Avignon en van de Comtat Venaissin, gaf een opdracht aan een overigens onbekende locale componist, Louis Saladin, om muziek te componeren bij een religieus gedicht met de bedoeling dit uitgevoerd te krijgen gedurende de plechtigheden van een besnijdenis ceremonie, die klaarblijkelijk op een bijzondere manier gevierd werd.

De leden van de gemeente bleken de compositie erg gewaardeerd te hebben, want deze werd in de volgende jaren regelmatig gebruikt, doch slechts dat deel gecomponeerd op de liturgische tekst 'yeled hayulad yihyeh be-siman tov'.

The manuscript score of this composition is preserved in the music department the Bibliothèque Nationale of Paris, under the signature Vm 1 1307. The historic context can be easily studied as the main part of the 'libretto' of the 'Canticum Hebraicum' may be identified in a collection of prayers for the home by the Jews of the Comtat Venaissin, printed in Avignon in 1764–1765.

About 1680–1700, a notable of one among the four Jewish communities of Avignon and of the Comtat Venaissin, commissioned an otherwise unknown local composer, Louis Saladin, to set to music religious poetry with a view to having it performed during the festivities at a circumcision ceremony, which was evidently to be celebrated in a very special way.

The members of the community seemed to have liked the composition very much for it was generally used in the years to follow; but only the principal section composed on the liturgical text 'yeled hayulad yihyeh be-siman tov'.

The polyphonic and orchestral texture was gradually lost and the simplified piece became very popular. Half a century after the composition of the work, it became a traditional heritage, anonymous, of these communities.

[1] אָשִׁיר לְאֱלֹהֵי
צוּרֵי וְגֹאֲלֵי

בְּקוֹל רִנָּה וְתוֹדָה
בְּשִׂמְחָה וְגִילָה
תוֹךְ קָהָל וְעֵדָה

[2] וְשִׂמְחָה יַחַד
אֱלֹהֵינוּ אֶחָד
אֵל חַי עוֹלָמִים
לְשִׁמוֹנָה יָמִים
נִתְּתָ אֵלֵינוּ
בְּרִית בְּבִשְׂרֵנוּ
חֶק לְעוֹלָמִים

[3] שְׁלַח תְּשֻׁבֵי

מִהָר וְהִבִּיא
בְּזָכוֹת בְּרִיתְךָ
לְעַם עַמּוּסִיךָ
יְרוּץ כְּצִבִי
כְּנֹאוֹם נְבִיא
פִדְהָ מִרְעִיתְךָ
מִשִּׁינֵי לְבִיא

[4] יְלֵד הַיּוֹלֵד יִהְיֶה בְּסִמָּן טוֹב
יִגְדֵל וְיִחְיֶה כְּמוֹן בֶּן רְטוֹב
יַעֲלֶה וְיִצְלִיחַ יִצְלַל מִקְטוֹב
אָמֵן כֵּן יַעֲשֶׂה אֲדוֹנָי

Ik zal zingen voor mijn God,
mijn Rots en mijn Verlosser,
zangen van verheugenis en van lof,
van vreugde en van blijheid,
'te midden van de verenigden,
in de boezem van de gemeenschap'

Laten we ons gezamenlijk verheugen :
Onze God is Een, levende God voor de eeuwigheid,
Gij hebt ons gegeven, als eeuwige wet,
een verbintenis gemerkt in ons vlees,
de achtste dag,

Zendt ons de Tishbite *),
laat hem spoedig komen,
bij de gratie van Uw verbond,
voor het volk van Israël, *)
dat hij snelle als een gazelle,
volgens het woord van de profeet,
om de kudden van Uw weide,
te redden van de tanden van de leeuw.

Opdat het kind geboren worde
onder een gunstig teken,
opdat hij grootworde en leve
als een 'bevloeiide tuin',
opdat hij zich verheffe en voorspoed deelachtig zij,
opdat hij ontsnappe aan de vernietiging,
Amen, opdat God het aldus verrichte

*) De profeet Elia, verkondiger van de komst van de Messias

*) Letterlijk : het volk waarmede U belast is

*I'll sing for my God, my Rock and my Redeemer
songs of gladness and praise, of happiness and joy
amidst the assembly, in the bosom of the society.*

*Let us rejoy together : our God is One,
living God for the eternity
Thou haveth given us as eternal law,
an alliance marked in our flesh, the eighth day.*

Send us the Tisbite), let him come quickly
by the grace of Your alliance,
for the people of Israel**) he cometh like a gazelle,
as the Prophet said, to rescue Your flock from the teeth of the lion.*

*That the child may be born under a good sign,
that he groweth as a wetted garden,
that he may escape the destruction,
Amen, may God do it in this way.*

*) The Prophet Elia, announcing the coming of the Messiah.

**) Literally : the people You are in charge off.

Verscheidene toelichtende teksten zijn overgenomen uit publicaties van Ed. Israel Adler (Israeli Music Publications Limited, Tel Aviv). Voor het tot stand komen van dit concert spreekt het Holland Festival de dank uit aan het Bestuur van Portugees Israelietische Gemeente voor de verleende medewerking en aan Rabbijn B. Drukarch tevens voor diens assistentie bij de vertalingen uit het Hebreeuws.

J.E.

שיר בית הכנסת

מקיק אמשטרדם

זמר לחתן תורה • ולחתן בראשית

בשנת תצ"ט לפ"ק :

לשכח האל

לא אל אלים בני אלים • במקהלים שאו זמרה •
בסוד עדה תגו תודה לשם קדשו ולתורה :

לקיק

לעמו ישראל

ביום מוֹכָה שְׁמַחַה רַבָּה •	לְכַלְכֶּם כְּלַבְכֶּם •
יִשְׂמַח אֵל עִם מְרַעִיתוֹ •	יֵצֵו הָאֵל אֶת בְּרַכְתּוֹ ?
בְּאוֹר פְּנֵי יוֹלִיד בְּנָיו •	וַיִּפְרְכֶם וַיִּרְבְּכֶם •
לְהַתְהַלֵּל בְּתֵהֵלְתוֹ : •	וְשֵׁב אֲחֵכֶם אֶל אֲרַמְתּוֹ :

לחתן בראשית

לחתן תורה

יְשַׁלֵּם שְׁלֹם בְּשִׁלּוּם רַב •	יֵאִיר בְּיוֹם בְּגִבּוֹרְתּוֹ •
מִשְׁלֵים תּוֹרַת אֱלֹהֵינוּ •	מִתְחִיל תּוֹרַת אֱלֹהֵינוּ •
יְהֵא יִגַּל מְאוֹר שְׁמִשּׁוֹ •	בְּחֹל יָמֵים כְּחֹל בְּנֵים •
יִזְרַח יִצְלַח לְעֵינֵינוּ : •	יִרְבֶּה יִרְאֶה לְעֵינֵינוּ :

ואחר כך אומרים לאל אלים

